

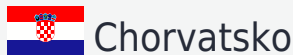
[Úvodní Stránka](#) > ... > [Rodinné Věci a Dědictví](#) > [Rodičovská Zodpovědnost – Právo Péče O dítě, Právo Na Styk S Dítětem](#) > Croatia

Rodičovská zodpovědnost – právo péče o dítě, právo na styk s dítětem

Obsah zajišťuje

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

1 Co znamená pojem „rodičovská odpovědnost“ v praxi? Jaká jsou práva a povinnosti osoby s rodičovskou odpovědností?

Zákon o rodině (*Obiteljski zakon*) (Narodne Novine (NN; Úřední věstník Chorvatské republiky) č. 103/15, 98/19, 47/20, 49/23 a 156/23; dále jen „zákon o rodině“) upravuje rodičovskou péči, tedy odpovědnost, povinnosti a práva rodičů, jejichž cílem je chránit a podporovat osobní a majetková práva dítěte, jakož i nejlepší zájem dítěte. Rodiče musí jednotlivé aspekty rodičovské péče projednat a dohodnout s dítětem v závislosti na jeho věku a vyspělosti. Rodičovská péče v zásadě zahrnuje právo a povinnost chránit osobní práva dítěte na zdraví, rozvoj, péči a ochranu, výchovu a vzdělávání, udržování styku (osobních kontaktů), právo zvolit si místo bydliště, jakož i právo a povinnost zastupovat dítě při výkonu jeho osobních a majetkových práv a zájmů (§ 91 a 92 zákona o rodině).

2 Kdo obvykle nese rodičovskou odpovědnost vůči nezletilému?

Rodičovskou péči vykonávají rodiče; v případě nezletilých dětí jde o jejich právo i povinnost.

Oba rodiče mají právo a povinnost vykonávat rodičovskou péči stejnou měrou, společně a na základě dohody. Při výkonu sdílené rodičovské péče musí rodiče usilovat o vyřešení veškerých otázek dohodou (§ 104 a 106 zákona o rodině).

Pokud rodiče trvale nežijí společně, musí se dohodnout na úpravě rodičovské péče prostřednictvím plánu střídavé rodičovské péče, který musí být schválen soudem; pokud rodiče nedosáhnou dohody, rozhodne o těchto otázkách soud (§ 107 a 461–467 zákona o rodině).

3 Pokud rodiče nejsou způsobilí nebo si nepřejí nést rodičovskou odpovědnost vůči svým dětem, je možné místo nich jmenovat jinou osobu?

Žádný rodič se nemůže svého práva vykonávat rodičovskou péčí vzdát (§ 91 odst. 2 zákona o rodině).

Rodiče se mohou dohodnout na částečném nebo úplném svěřeni dočasné rodičovské péče o dítě osobě, která splňuje podmínky pro výkon opatrovnictví. Pokud rodiče umísťují dítě do péče jiné osoby na dobu delší než 30 dnů, musí tak učinit prostřednictvím notářské listiny (§ 102 zákona o rodině).

Nejsou-li rodiče z důvodu nemoci, nepřiměřených bytových podmínek nebo jiných obtíží dočasně schopni o dítě pečovat, může být dítě dočasně umístěno do zařízení sociální péče, pěstounské rodiny nebo do péče jiné fyzické nebo právnické osoby, která vykonává činnosti sociální péče, v souladu s předpisy upravujícími sociální zabezpečení.

Rodičům, u nichž se zjistí, že se o své dítě dostatečně nestarají, se uloží opatření na ochranu práv a nejlepšího zájmu dítěte, které může uložit chorvatský úřad sociální péče (*Hrvatski zavod za socijalni rad*) nebo příslušný soud (§ 127, 134 a 149 zákona o rodině). Rodiče mohou být rozhodnutím soudu zbaveni svého práva žít s dítětem a každodenní péče o dítě může být svěřena jiné osobě, pěstounské rodině nebo instituci sociální péče, a to na základě posouzení rodiny, provedeného chorvatským úřadem sociální péče, dojde-li k závěru, že život, zdraví a rozvoj dítěte jsou pobytem v rodině ohroženy (§ 155 a 433 zákona o rodině). Za určitých okolností stanovených zákonem může soud nařídít pozastavení rodičovské péče (§ 115, 173 a 433 zákona o rodině). K odejmutí práva rodičů na rodičovskou péči lze přistoupit jako k poslední možnosti (§ 170 a 433 zákona o rodině).

Pokud již rodiče nepečují o dítě na základě rozhodnutí soudu, je každodenní péče svěřena jiné osobě, pěstounské rodině nebo instituci sociální péče.

4 Jestliže jsou rodiče rozvedeni nebo žijí odděleně, jak se stanoví rodičovská odpovědnost pro budoucnost?

V případě, že manželství/partnerství rodičů bylo s konečnou platností ukončeno, řídí se rodičovská péče rozhodnutím vydaným soudem, které může být založeno na dohodě dosažené rodiči v podobě plánu střídavé rodičovské péče (§ 104, 106, 107 a 461-467 zákona o rodině).

Před podáním návrhu na rozvod nebo před zahájením jiného soudního řízení týkajícího se rodičovské péče musí jeden nebo oba rodiče podat žádost o povinné poradenství, a to u regionálního chorvatského úřadu sociální péče, příslušného podle místa, kde má dítě trvalé nebo dočasné bydliště, nebo místa, kde měli manželé nebo partneři poslední společnou adresu bydliště, ať už trvalého, nebo dočasného (§ 321-323 zákona o rodině).

5 Jestliže se rodiče dohodnou na otázkách rodičovské odpovědnosti, jaké náležitosti musí splnit, aby tato dohoda byla právně závazná?

Aby byla dohoda uzavřená rodiči nebo plán střídavé rodičovské péče exekučním titulem, musí být schválena rozhodnutím soudu (§ 106, 107, 420 a 461-467 zákona o rodině).

6 Jestliže se rodiče nedohodnou o otázkách rodičovské odpovědnosti, jaké jsou alternativní prostředky pro vyřešení sporu bez účasti soudu?

Pokud se rodiče nedohodnou na plánu střídavé rodičovské péče, chorvatský úřad sociální péče je odkáže na řízení o rodinné mediaci, které vede Centrum pro rodinu (*Obiteljski centar*), případně rodinní mediátoři mimo systém sociálního zabezpečení (§ 331 a 334 zákona o rodině).

Rodinná mediace se neprovádí, existují-li tvrzení o domácím násilí.

V případě, kdy rodiče dospěli k dohodě, musí být tato dohoda vždy potvrzena rozhodnutím soudu, jak je vysvětleno v otázce č. 5.

7 Jestliže se rodiče obrátí na soud, o jakých otázkách týkajících se nezletilého může soud rozhodnout?

Soud může rozhodnout o jakékoli otázce rodičovské péče, která je předmětem sporu, tj. o tom, se kterým rodičem bude dítě žít, o styku s druhým rodičem a výši výživného ze strany rodiče, u něhož dítě nemá bydliště, jakož i o jakýchkoli jiných relevantních otázkách souvisejících s osobními a majetkovými právy dítěte dle uvážení soudu (§ 408 a 433 zákona o rodině).

8 Jestliže soud rozhodne o svěřením dítěte do péče výlučně jednomu z rodičů, znamená to, že tento rodič může rozhodovat o všem, co se tohoto

dítěte týká, aniž by to musel konzultovat s druhým rodičem?

Soud může rozhodnout o svěřeni rodičovské péče jednomu z rodičů do výlučné péče, částečné péče nebo v rozsahu nezbytném pro rozhodnutí o konkrétní důležité otázce týkající se dítěte; druhému rodiči se tak výkon rodičovské péče v plném rozsahu nebo v určitých otázkách omezí (§ 105 zákona o rodině).

Rodič, jehož právo vykonávat rodičovskou péči je omezeno, má právo udržovat styk s dítětem, není-li to zakázáno rozhodnutím soudu, rozhodovat v každodenních záležitostech dítěte v době, kdy se dítě nachází v jeho péči, a být informován o důležitých okolnostech souvisejících s osobními právy dítěte (§ 112 ve spojení s § 110 a 111 zákona o rodině).

9 Jestliže soud rozhodne o společné péči rodičů, co to v praxi znamená?

Rodičovská péče obou rodičů je vždy společná tj. sdílená, s výjimkou případů soudního rozhodnutí, jak je vysvětleno v odpovědi na otázku č. 8.

Důležitá rozhodnutí v záležitostech dítěte se týkají zastupování dítěte v otázkách jeho základních osobních práv a zastupování v souvislosti s cenným majetkem a majetkovými právy dítěte (§ 99 a 104 zákona o rodině). Pokud se rodiče, již vykonávají společnou péči o dítě, nedohodnou na rozhodnutích, jež jsou pro dítě důležitá, soud v reakci na návrh dítěte nebo jednoho z rodičů rozhodne, který z rodičů bude dítě v dané věci zastupovat (§ 100, 101, 108, 109 a 433 zákona o rodině).

10 Na jaký soud nebo úřad je třeba se obrátit s žalobou přiznání o rodičovské odpovědnosti? Jaké náležitosti je nutno dodržet a jaké dokumenty je třeba předložit?

Návrhy a žaloby se předkládají místně příslušnému městskému soudu.

Podle § 34 občanského soudního řádu (*Zakon o parničnom postupku*) rozhodují městské soudy v prvním stupni vždy v následujících sporech: zda došlo k nenapravitelnému rozpadu manželství, nebo zda by mělo být manželství zrušeno a manželé rozvedeni; spory týkající se určení nebo popření otcovství nebo mateřství; spory týkající se určení rodiče, s nímž bude dítě žít, a spory týkající se rodičovské péče, je-li souběžně projednáván návrh na rozhodnutí o nenapravitelném rozpadu manželství, zrušení manželství nebo povolení rozvodu.

V souladu se zákonem o rodině je před podáním návrhu na rozvod manželství mezi manžely vykonávajícími společnou péči o nezletilé dítě či před zahájením jiného soudního řízení týkajícího se rodičovské péče a styku s dítětem povinné poradenství. Ustanovení zákona o rodině týkající se povinného poradenství před podáním návrhu na rozvod manželství mezi manžely vykonávajícími společnou péči o nezletilé dítě se použijí obdobně na povinné poradenství poskytované před podáním návrhu na svěřeni do rodičovské péče a úpravu styku dítěte s druhým rodičem v případě nenapravitelného rozpadu manželství/partnerství jeho rodičů. Zákon stanoví případy, kdy se povinné poradenství nevyužije. Povinné poradenství začíná, jakmile některá strana podá za tímto účelem žádost. Žádost se zasílá středisku sociální péče a je podána písemně nebo ústně (prohlášením do zápisu). Službu povinného poradenství poskytuje tým odborníků regionálního chorvatského úřadu sociální péče v místě, kde má dítě trvalé nebo přechodné bydliště, nebo v místě, ve kterém měli manželé nebo druh a družka poslední společné bydliště, a to přechodné nebo trvalé. Povinné poradenství je postup, který zahrnuje osobní účast rodinných příslušníků (zástupci nejsou přípustní). Po obdržení žádosti o povinné poradenství musí chorvatský úřad sociální péče naplánovat schůzku a předvolat strany. Jestliže si je chorvatský úřad sociální péče vědom případu domácího násilí a domnívá se, že by za daných okolností společná schůzka nebyla vhodná, nebo pokud o to jedna či obě strany požádají z oprávněných důvodů, naplánují se a uskuteční samostatné pohovory se stranami.

Po skončení povinného poradenství vyhotoví regionální pracoviště chorvatského úřadu sociální péče zprávu, která je platná po dobu šesti měsíců ode dne ukončení poradenství.

Dříve, než může návrhatele podat návrh na rozvod manželství, se vyžaduje účast na prvním sezení v rámci rodinné mediaci.

V závislosti na druhu žaloby/návrhu (manželský spor; spor o určení nebo popření mateřství nebo otcovství; spor týkající se rodičovské péče, spor týkající se styku s dítětem, návrh na rozvod manželství po vzájemné dohodě nebo žádost o schválení plánu společné rodičovské péče) musí navrhovatel předložit mimo jiné zprávu o povinném poradenství / doklady o účasti na prvním sezení v rámci rodinné mediace / plán společné rodičovské péče. Požadované písemnosti se liší v závislosti na podávané žalobě (návrhu).

11 Jaké řízení se v těchto případech používá? Existuje zrychlené řízení?

U všech návrhů týkajících se záležitostí rodinného práva souvisejících s dítětem musí příslušné orgány přijmout bezodkladná opatření a současně chránit nejlepší zájem dítěte.

12 Mohu získat právní pomoc na pokrytí nákladů řízení?

Ano. Bezplatnou právní pomoc upravuje zákon o bezplatné právní pomoci (*Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći*) (Narodne novine (NN; Úřední věstník Chorvatské republiky) č. 143/13 a 98/19).

13 Je možno se odvolat proti rozhodnutí ve věci rodičovské odpovědnosti?

Ano. Strany mohou podat opravný prostředek proti rozhodnutí v prvním stupni do 15 dnů ode dne doručení opisu rozhodnutí, pokud občanský soudní řád nestanoví jinou lhůtu. Nestanoví-li zákon jinak, lze proti prvoinstančnímu rozhodnutí ve zvláštních nesporných řízeních upravených zákonem o rodině podat opravný prostředek. Odvolání musí být podáno do 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí.

14 V určitých případech může být nezbytné obrátit se na soud, aby rozhodnutí ohledně rodičovské odpovědnosti vymohl. Jaký postup se v těchto případech použije?

Soudem, na který je třeba se obrátit, je místně příslušný městský soud. Řízení o výkonu rozhodnutí se uskuteční podle ustanovení exekučního zákona (*Ovršni zakon*), zákon o rodině však obsahuje zvláštní ustanovení týkající se výkonu rozhodnutí, jež má zajistit předání dítěte a možnost udržovat styk s dítětem (§ 509–525 zákona o rodině).

15 Co bych měl učinit, aby bylo rozhodnutí o rodičovské zodpovědnosti, které bylo vydáno soudem v jiném členském státě, uznáno a vykonáno v tomto členském státě?

Podle nařízení (EU) 2019/1111 je soudní rozhodnutí vydané v členském státě v Chorvatsku uznáváno, aniž by bylo vyžadováno zvláštní řízení.

Rozhodnutí ve věcech rodičovské zodpovědnosti vydané v členském státě, které je v tomto členském státě vykonatelné, je rovněž vykonatelné v Chorvatsku, aniž by byla vyžadována doložka vykonatelnosti.

16 Na který soud v tomto členském státě bych se měl obrátit, chci-li napadnout uznání a výkon rozhodnutí o rodičovské zodpovědnosti, které bylo vydáno soudem v jiném členském státě? Jaký postup se v těchto případech použije?

Opravné prostředky je třeba podat u městského soudu. O opravném prostředku rozhoduje župní soud.

Na řízení o opravném prostředku se vztahují ustanovení nařízení Rady (EU) 2019/1111 ze dne 25. června 2019 o příslušnosti, uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské odpovědnosti a o mezinárodních únosech dětí (přepracované znění) a ustanovení občanského soudního řádu.

17 Jaké právo použije soud v řízení o rodičovské zodpovědnosti, jestliže dítě nebo strany nežijí v tomto členském státě nebo mají různou státní příslušnost?

Podle § 44 zákona o mezinárodním právu soukromém (*Zakon o međunarodnom privatnom pravu*) (NN č. 101/17 a 67/23) se vztahy mezi rodiči a dětmi řídí Haagskou úmluvou z roku 1996 o pravomoci orgánů, použitelném právu, uznávání, výkonu a spolupráci ve věcech rodičovské zodpovědnosti a opatření k ochraně dětí (NN – mezinárodní smlouvy č. 5/09) v rámci její působnosti. Právo rozhodné pro vztahy mezi rodiči a dětmi mimo oblast působnosti úmluvy uvedené v čl. 44 odst. 1 (není-li určeno jiným zákonem nebo mezinárodní smlouvou platnou v Chorvatsku) se určuje v souladu s ustanoveními úmluvy podle čl. 44 odst. 1, která upravují tyto vztahy.

Od 1. ledna 2010 uplatňuje Chorvatsko Haagskou úmluvu z roku 1996 o pravomoci orgánů, použitelném právu, uznávání, výkonu a spolupráci ve věcech rodičovské zodpovědnosti a opatření k ochraně dětí.

Další informace viz:

- zákon o rodině (NN č. 103/15, 98/19, 47/20, 49/23 a 156/23)
- exekuční zákon (NN č. 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17, 131/20, 114/22 a 06/24)
- zákon o mezinárodním právu soukromém (NN č. 101/17 a 67/23)
- zákon o bezplatné právní pomoci (NN č. 143/13 a 98/19)
- zákon k provedení nařízení Rady (ES) č. 2201/2003 o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti (*Zakon o provedbi Uredbe Vijeća (EZ) br. 2201/2003 u području nadležnosti, priznanja i izvršenja sudskih odluka u bračnim sporovima i u stvarima povezanim s roditeljskom skrbi*) (NN č. 127/2013)
- nařízení Rady (ES) č. 2201/2003 ze dne 27. listopadu 2003 o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1347/2000
- zákon k provedení nařízení Rady (EU) 2019/1111 ze dne 25. června 2019 o příslušnosti, uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti a o mezinárodních únosech dětí (*Zakon o provedbi Uredbe Vijeća (EU) 2019/1111 od 25. lipnja 2019. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju odluka u bračnim sporovima i u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću te o međunarodnoj otmici djece*) (NN č. 83/22)
- nařízení Rady (EU) 2019/1111 ze dne 25. června 2019 o příslušnosti, uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti a o mezinárodních únosech dětí (přepřacované znění).

Tyto internetové stránky jsou součástí portálu [Vaše Evropa](#).

Velice uvítáme jakoukoli [zpětnou vazbu](#) ohledně užitečnosti poskytnutých informací.

■ Poslední aktualizace: 23/01/2025

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.